

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Woonstichting Vechthorst
Aangevraagde activiteiten :	Renovatie woningen
Datum ontvangst aanvraag :	19.05.2022
Locatie :	Dalfsen, Hoonhorst en Staphorst
Datum beschikking :	09.09.2022
Kenmerk :	D2022-08-001517
Zaaknummer :	2022-006831

Datum verzending

09.09.2022

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Ondertekening en verzending	4
A.3	Niet mee eens?	4
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	5
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	5
B.2	Algemeen.....	5
B.3	Fasering / uitvoeringsperiode	6
B.4	Soortspecifiek: Gierzwaluw	6
B.5	Soortspecifiek: Huismus	6
B.6	Soortspecifiek: Huiszwaluw	8
B.7	Soortspecifiek: Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis	8
B.8	Overige zaken.....	9
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	10
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	10
C.1.1	Bevoegdheid.....	10
C.1.2	Procedure.....	10
C.1.3	Adviesverzoek aan gemeente	10
C.1.4	Toetsingskader soorten	10
C.1.4.1	Wettelijke regels	10
C.1.4.2	Provinciaal beleid	10
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	12
C.2.1	Project	12
C.2.2	Aanvraag.....	12
C.2.3	Periode.....	12
C.2.4	Onderliggende documenten.....	12
C.2.5	Aanvullende gegevens.....	12
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C.3.1	Onderzoeksmethode.....	13
C.3.2	Effectbeoordeling	13
C.3.3	Mitigerende maatregelen	14
C.3.4	Staat van Instandhouding	14
C.3.5	Beschrijving noodzaak ontheffing	14
C.3.6	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C.3.7	Wettelijk belang van het project	14
C.3.8	Toetsing aan overige vereisten.....	15
C.3.9	Zorgplicht blijft altijd gelden	15
D.	SLOTCONCLUSIE	16

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

U heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze aanvraag hebben wij op 19 mei 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-006831.

Op 15 juli 2022, 10 augustus 2022 en 23 augustus 2022 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvraag is gedaan vanwege de renovatie van woningen in de plaatsen Dalfsen, Hoonhorst en Staphorst.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van gierzwaluw, huismus en huiszwaluw te vernielen, te beschadigen of weg te nemen² en het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen³.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie van woningen in Dalfsen en Staphorst. De woningen waar het om gaat zijn vermeld in onderstaande tabel.

Plaats	Straat	Huisnummer
Dalfsen	Vossersteeg	36,42,48
Dalfsen	Baarsmastraat	3,5,7,8,9,10,11,12,14,16,19
Dalfsen	Beatrixstraat	2A,4,5,6,8,12,14,16,18
Dalfsen	Bruinleeuwstraat	10
Dalfsen	Irenestraat	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,27,28,29,30,31,35
Dalfsen	Prins Bernhardstraat	1,5,9
Dalfsen	Bloemendalstraat	13,15,17,17A,17B
Hoonhorst	Koelmanstraat	8,12,14,16,18
Hoonhorst	Koelmansstraat	20,22
Hoonhorst	Dammans-Es	13,23,25,37
Staphorst	Frederik Hendrikstraat	2,4,6,8,10,14,16,17,25,28,30
Staphorst	Henri Dunantstraat	2,8,12,16,26A,28,30,36,38,40,42,44,46,48
Staphorst	Willem de Zwijgerstraat	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,22,24,26,28,36

Deze ontheffing treedt in werking op de dag na verzending van dit besluit en is geldig tot en met 1 maart 2025.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Activiteitenplan renovatie & sanering Dalfsen & Staphorst 2022 (Ecomilieu, 2022)

¹ In het kader van artikel 3.3, eerste lid en artikel 3.8, eerste lid.

² Art. 3.1, tweede lid Wnb

³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

- De aanvullingen van 15 juli 2022, 10 augustus 2022 en 23 augustus 2022

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

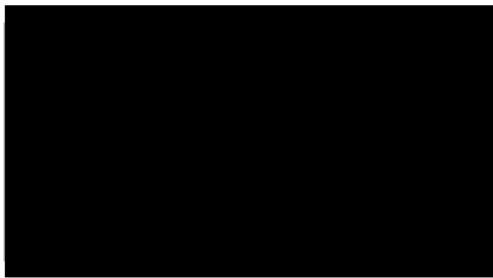
Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Dalfsen en gemeente Staphorst;

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-08-001517). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

5. Er vinden in het geheel geen werkzaamheden plaats aan de daken van de volgende adressen:
- Baarsmastraat 7, 11, 12 te Dalfsen
 - Dammans-Es 13, 23 en 37 te Hoonhorst
 - Henri Dunantstraat 26A, 36, 44 en 46 te Staphorst
 - Koelmansstraat 20 en 22 te Hoonhorst (alleen werkzaamheden aan de schuur)
 - Willem de Zwijgerstraat 11 en 15 te Staphorst

B.3 Fasering / uitvoeringsperiode

6. Het vooraf ongeschikt maken van de woonblokken wordt uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden van gierzwaluw, huismus, huiszwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gierzwaluw en de huiszwaluw loopt van *half april tot en met half augustus*.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus loopt van *1 maart tot en met 31 augustus*.

Aaneengesloten vorstperioden van drie of meer dagen (met overdag temperaturen lager dan 0 graden Celsius) in de periode *december tot en met februari* vormen eveneens kwetsbare perioden.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt globaal van *15 mei tot en met 15 augustus*. De kwetsbare winterperiode loopt globaal van *november tot en met maart*.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. Wanneer de gevoelige perioden beginnen en eindigen wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus, huiszwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Afwijkingen van de hierboven aangegeven standaardtijden worden onderbouwd beschreven in het logboek.

B.4 Soortspecifiek: Gierzwaluw

7. U realiseert permanente voorzieningen voor de gierzwaluw door in alle woningen in het plangebied de volgende maatregelen te treffen:
- U maakt een voor gierzwaluwen toegankelijke ruimte in de overstek door invliegopeningen, a-symmetrisch in de bodemplaat van de nestruimte, te realiseren aan de onderzijde van de overstek.
 - U maakt een voor gierzwaluwen toegankelijke ruimte in de gootbekisting door invliegopeningen aan te brengen aan de onderzijde van de gootbekisting.
 - U timmert individuele ruimtes af met onbehandeld hout.
 - Zorg in alle gevallen voor een vrije aanvliegruimte, dus geen bomen, vlaggenmasten en dergelijke voor de vliegopening. U zorgt ervoor dat er geen naar buiten openslaande ramen onder de invliegopening zijn en zorgt voor een ruimte van minimaal 1 meter tussen de invliegopeningen.

B.5 Soortspecifiek: Huismus

8. U hangt uiterlijk drie maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaats en de start van de werkzaamheden, minimaal 18 3-in-1-huismuskasten op, op een zodanige wijze verdeeld dat in elk deelgebied minimaal 2 deelcompartimenten beschikbaar zijn per nest dat verloren gaat binnen een straal van maximaal 200 meter. Bij het ophangen van de huismuskasten neemt u de aanbevelingen uit het Kennisdocument Huismus⁵ in acht. U hangt in ieder geval huismuskasten op aan de hieronder genoemde 11 adressen. Daarnaast hangt u nog minimaal 7 extra huismuskasten op om tot het genoemde totaal van 18 te komen en u noteert in het logboek waar u die kasten heeft opgehangen en op welke datum.

⁵ Kennisdocument Huismus *Passer domesticus* versie 2.0 juni 2022, BIJ12

- Beatrixstraat 2a en 12 in Dalfsen
- Bruinleeuwstraat 10 in Dalfsen
- Irenestraat 13 en 27 in Dalfsen
- Koelmanstraat 8 en 14 in Hoonhorst
- Prins Bernhardstraat 1, 5 en 9 in Dalfsen
- Vossersteeg 36 in Dalfsen

9. Deze tijdelijke huismuskasten mogen later eventueel verwijderd worden onder de volgende voorwaarden:

- Nadat de permanente maatregelen zijn opgeleverd en deze minimaal drie maanden beschikbaar zijn geweest voor de huismus;
- Ze buiten de kwetsbare perioden van de huismus verwijderd worden (voorschrift 6);
- Onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de huismus gebeurt;
- Binnen de looptijd van deze ontheffing. Na de looptijd van de ontheffing moet eerst gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de nestkasten in gebruik zijn door huismussen of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.

10. Voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de kwetsbare perioden (voorschrift 6) maakt u de bebouwing binnen het plangebied ongeschikt voor de huismus. Dit doet u door de dakpannen op te tillen en hier gootrollen te plaatsen.

11. Het vogelschroot wordt op een aantal adressen verhoogd, dat wil zeggen op de derde panlat, geplaatst. De ruimte tot onder de derde panlat wordt toegankelijk en geschikt gemaakt voor de huismus. De ruimte mag bijvoorbeeld niet worden ingenomen door isolatiemateriaal. U volgt daarbij de aanbevelingen in het Kennisdocument huismus. Het verhoogde vogelschroot wordt gerealiseerd op de volgende adressen:

Vossersteeg 36
Beatrixstraat 12
Beatrixstraat 2 A
Bruinleeuwstraat 10
Irenestraat 13
Irenestraat 27
Prins Bernhardstraat 1
Prins Bernhardstraat 5
Prins Bernhardstraat 9
Koelmansstraat 14
Koelmansstraat 8
Frederik Hendrikstraat 14
Frederik Hendrikstraat 17
Frederik Hendrikstraat 25
Frederik Hendrikstraat 30
Frederik Hendrikstraat 8
Henri Dunantstraat 2
Willem de Zwijgerstraat 12
Willem de Zwijgerstraat 18
Willem de Zwijgerstraat 20
Willem de Zwijgerstraat 24

Willem de Zwijgerstraat 26
Willem de Zwijgerstraat 8

B.6 Soortspecifiek: Huiszwaluw

12. Op 2 adressen in het plangebied worden tijdens de renovatie kunstnesten aangebracht voor de huiszwaluw. Op beide adressen worden 6 kunstnesten aangebracht, dus 12 kunstnesten in totaal. De kunstnesten die worden opgehangen zijn van het type Schwegler Huiszwaluwnest 9B en/of Vivara KN HZ 03. De nesten worden opgehangen op minimaal 2 meter hoogte, direct onder een dakgoot of een overstek met witte onderkant. De nesten worden opgehangen met een vrije aanvliegroute, zonder bomen, vlaggenmasten en dergelijke voor de vliegopening en niet boven naar buiten openslaande ramen. U realiseert een modderpoel binnen 200 meter van de kunstnesten en speelt huiszwaluwgeluiden af nabij de kunstnesten vanaf eind april tot de kunstnesten worden gebruikt. De kunstnesten zijn gereed voor aanvang van het broedseizoen volgend op het ongeschikt maken van bestaande nesten, ofwel uiterlijk de 15^e april volgend op het ongeschikt maken. De kunstnesten worden aangebracht op de navolgende adressen:

Beatrixstraat 14
Irenestraat 1

13. Dakoverstekken in het plangebied die aan de onderzijde wit zijn, blijven wit of worden tijdens de renovatie opnieuw wit geschilderd.

B.7 Soortspecifiek: Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

14. Minimaal drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden (waarbij alleen de actieve maanden april tot en met oktober meetellen) hangt u minimaal 40 vleermuiskasten op van het type VK WS 01. Deze vleermuiskasten verdeelt u op zodanige wijze dat in elk deelgebied minimaal 4 vleermuiskasten aanwezig zijn binnen een straal van maximaal 200 meter per verblijfplaats die verdwijnt. U heeft aangegeven dat er 24 vleermuiskasten hangen op de hieronder genoemde adressen. U noteert in het logboek op welke adressen en op welke datum de overige 16 vleermuiskasten zijn opgehangen. Bij het ophangen volgt u de richtlijnen zoals verwoord in de Kennisdocumenten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.
- Irenestraat 25 en 27 in Dalfsen (elk 6 kasten)
 - Koelmanstraat 12 en 14 in Hoonhorst (elk 4 kasten)
 - Prins Bernhardstraat 1 in Dalfsen (4 kasten)
15. De woonblokken worden ongeschikt gemaakt door het toepassen van exclusion flaps. Na minimaal 5 dagen met geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (minimaal 10 graden Celsius, droog of motregen, maximaal 4 Bft wind) vindt een ecologische controle plaats. Na goedkeuring door de ecooloog, kunnen daarna de werkzaamheden beginnen. Indien nog vleermuizen aanwezig zijn dienen aanvullende maatregelen worden genomen in overleg met de provincie. In het logboek dienen de weersomstandigheden en de resultaten van de controle te worden vastgelegd.
16. U realiseert permanente mitigatie voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis door aan alle woningen in het plangebied een plank onder de dakrand te realiseren. U realiseert deze plank met 1,5 tot 2 centimeter afstand tussen de plank en de muur, zodat de vleermuizen achter deze plank weg kunnen kruipen.
17. Er wordt geen licht gericht op de mitigerende voorzieningen. Licht ten behoeve van de werkzaamheden is uitsluitend toegestaan als dit specifiek gericht is op de werklocatie.

18. De tijdelijke voorzieningen (de kasten uit voorschrift 14) mogen later eventueel worden verwijderd onder de volgende voorwaarden:
- Nadat de permanente maatregelen zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn geweest voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, waarbij alleen de maanden april t/m oktober meetellen
 - Buiten de kwetsbare perioden (voorschrift 6)
 - Onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis
 - Binnen de looptijd van deze ontheffing. Na de looptijd van de ontheffing moet eerst gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de vleermuiskasten in gebruik zijn door gewone dwergvleermuis of ruige dwergvleermuis of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.

B.8 Overige zaken

19. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, de huismuis, de huiszwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
20. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁶. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid). De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.3 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen en Staphorst gestuurd met het verzoek om advies. De gemeenten zijn vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁷ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁸ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest

⁶ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹¹ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de gierzwaluw, huismus en huiszwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹¹ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Project

Woonstichting Vechthorst is voornemens woningen te renoveren in de plaatsen Dalfsen, Hoonhorst en Staphorst. Daarbij wordt onder andere het dakbeschot vervangen. De planning is om dit uit te voeren in de periode 1 september 2022 tot en met 1 maart 2023.

C.2.2 Aanvraag

U vraagt ontheffing aan voor de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹² en voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹³ en het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁴.

C.2.3 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2022 tot en met 1 maart 2023. Vanwege eventuele uitloop en om binnen de looptijd van de ontheffing uitvoering te geven aan de voorschriften verlenen wij de ontheffing met een latere einddatum.

C.2.4 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvullend ecologisch onderzoek renovatie & sanering Dalfsen & Staphorst 2022 (EcoMilieu, 2022)
- Activiteitenplan renovatie & sanering Dalfsen & Staphorst 2022 (EcoMilieu, 2022)
- Ophangen nestkasten huismussen en vleermuizen (Aannemersbedrijf Valk, 2022)
- Overzicht permanente mitigatie op adresniveau
- Quickscan Natuurtoets Renovatie & Sanering Dalfsen 2022 (EcoMilieu 2022)
- Mitigerende maatregelen plangebied S05 (Bouwbedrijf Eikenaar, 2022)

C.2.5 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 19 mei 2022 ontvangen. Op 29 juni 2022 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Op 15 juli en 10 en 23 augustus 2022 zijn aanvullende gegevens ontvangen.

¹² Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹³ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gierzwaluw, de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis bij onze toetsing.

C.3.1 Onderzoeksmethode

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In hoofdstuk 3 en bijlage I van het rapport 'Aanvullend ecologisch onderzoek' wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een onderzoek naar de gierzwaluw met minimaal 3 veldbezoeken per deelgebied
- Een onderzoek naar de huismus met minimaal 2 veldbezoeken per deelgebied
- Een onderzoek naar de huiszwaluw met meerdere veldbezoeken per deelgebied
- Een onderzoek naar vleermuizen met minimaal 5 veldbezoeken per deelgebied

C.3.2 Effectbeoordeling

Door de werkzaamheden gaan de volgende beschermde ecologische functies verloren:

- 21 nesten van de gierzwaluw
- 25 nesten van de huismus
- 4 nesten van de huiszwaluw
- 4 zomerverblijfplaatsen en 5 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis
- 1 paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis

De ecologische functies die worden vernield door de werkzaamheden bevinden zich op de volgende adressen:

Dalfsen:

- 15 nesten van de gierzwaluw
 - Beatrixstraat 12
 - Prins Bernhardstraat 9 (4x)
 - Irenestraat 3 (3x), 7, 9, 11 (2x) en 13 (3x)
- 11 nesten van de huismus
 - Beatrixstraat 2A en 12
 - Bloemendalstraat 13 en 15
 - Bruinleeuwstraat 10
 - Irenestraat 13 en 27
 - Prins Bernardstraat 1, 5 en 9
 - Vossesteeg 36
- 4 nesten van de huiszwaluw
 - Beatrixstraat 14 (2x)
 - Irenestraat 1 (2x)
- 3 zomer- en 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis
 - Bloemendalstraat 17 A (1x paar)
 - Irenestraat 27 (2x zomer, 1x paar)
 - Prins Bernhardstraat 1 (1x zomer)

Hoonhorst:

- 2 nesten van de huismus
 - Koelmansstraat 8 en 20
- 1 zomer- en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
 - Koelmansstraat 12 (1x paar) en 14 (1x zomer)

Staphorst:

- 6 nesten van de gierzwaluw
 - Frederik Hendrikstraat 17, 25 (2x), 30
 - Henri Dunantstraat 8 (2x)

- 12 nesten van de huismus
 - Frederik Hendrikstraat 8, 14, 17, 25, 30
 - Henri Dunantstraat 2
 - Willem de Zwijgerstraat 8, 12, 18, 20, 24 en 26
- 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis
 - Frederik Hendrikstraat 25
 - Willem de Zwijgerstraat 8
- 1 paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis
 - Frederik Hendrikstraat 2

C.3.3 Mitigerende maatregelen

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan, de aanvullingen van 15 juli en 10 augustus en de voorschriften zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gierzwaluw, de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gierzwaluw, de huismus, de huiszwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- De woningen in het plangebied worden buiten de kwetsbare perioden ongeschikt gemaakt voor de betreffende soorten.
- Minimaal drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden worden tijdelijke alternatieve nestplaatsen en verblijfplaatsen gerealiseerd voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, door het ophangen van nestkasten en vleermuiskasten
- Er worden tijdens de renovatie permanente alternatieven gerealiseerd in de bebouwing door nestplaatsen en verblijfplaatsen te realiseren onder de dakpannen en in overstekken en gootbekistingen.

C.3.4 Staat van Instandhouding

Door het treffen van deze maatregelen wordt het doden en verwonden van individuen van de betreffende soorten voorkomen en zijn er zowel tijdens als na de werkzaamheden voldoende alternatieve nest- en verblijfplaatsen. Daardoor wordt geen afbreuk gedaan aan het streven om de gierzwaluw, de huismus, de huiszwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C.3.5 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het renoveren van woningen in Dalfsen, Hoonhorst en Staphorst leiden tot het vernietigen van nesten van de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw en van nestplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 en artikel 3.5 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.6 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project. Het project is locatiespecifiek. Werkzaamheden op een andere locatie geven daarom geen oplossing voor de hier ervaren problematiek. Er is een ingreep nodig om het binnenmilieu in de woningen te verbeteren en tocht en vocht te voorkomen. Niets doen is daarom geen bevredigende optie. Een alternatief voor de renovatie zou zijn om de woningen te slopen en opnieuw op te bouwen, maar dit alternatief is niet gunstiger voor de gierzwaluw, de huismus, de huiszwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De werkwijze en de planning zijn aangepast aan de leefwijze van de betrokken soorten, zodat alternatieve werkwijzen en planningen niet gunstiger zijn. Er zijn concluderend geen bevredigende alternatieve oplossingen die gunstiger zijn voor de gierzwaluw, de huismus, de huiszwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

C.3.7 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de *volksgezondheid of de openbare veiligheid*. De werkzaamheden zijn van belang om het asbest in de daken te verwijderen. Het verwijderen van asbest is in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid. De aanwezigheid van asbest in de daken is aangetoond door middel van een asbestinventarisatierapport.

C.3.8 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁵ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.9 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁶. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹⁵ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁶ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en verblijfplaatsen van de gierzwaluw, de huismus, de huiszwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen en te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.